

Реферат на тему: "Персько-таджицька поезія: Омар Хайям"

Омар Хайям

Реферат на тему:

Персько-таджицька поезія: Омар Хайям.

Тема: Омар Хайям — персько-таджицький вчений і поет. Всесвітня відомість його чотиривіршів (рубаї), Тх філософська глибина, щирість та простота у зображенні почуттів; гнучкість форми, яскравість ритмодинаміки, афористичність рубаї, їх тематика.

Мета: познайомити учнів з творчістю класика персько-таджицької літератури Омара Хайяма, його особистістю; вчити аналізувати рубаї; розвивати логічне мислення учнів, виховувати почуття прекрасного, високі моральні якості.

Обладнання: портрет Омара Хайяма; грамзапис уривків з опери Римського-Корсакова "Шехеразада"; роздажовий матеріал (рубаї О.Хайяма). Вчителю рекомендується вибрати за тематикою рубаї О.Хайяма: газета "Зарубіжна література" (N325-28 (додаток до газети); Ю.Султанов "Література мусульманського Ренесансу"; (зроблена розгортка з портретами та висловами (рубаї) поетів та мудреців Сходу.

Епіграф АО уроку: Я тільки й знаю, що знання шукаю, В найглибші таємниці проникаю. Ялумаю вже сімдесят лва роки І бачу, що нічого я не знаю.

Омар Хайям Хід уроку

Вступне слово вчителя: Шановні друзі, розпочнемо наш урок з тою, що постараємося перенестися в часі у давній Іран у 1048-1131 роки нашого тисячоліття, це роки життя відомого поета Сходу, персько-таджицького вченого, філософа ~ Омара Хайяма. Сценка

Дійові особи: мудрець, Омар Хайям.

(сценка виконується на фоні звучання народної таджицької музики або уривка з опери "Шехеразада" Римського-Корсакова).

Мудрець. Мудрість Сходу... Дорогоцінний камінь, перлина слова. Салям алейкум, вчений муже віку доведеї істини, знавець грецької науки, цар філософів Сходу і За; ду. Салям алейкум. Омаре Хайяме.

Омар Хайям. Салям алейкум.

Мудрець. Повідай нам про себе, найповажніший з п важних.

Омар Хайям. Народився я в древньому місті НішапуІ у сім'ї ремісника, навчався в Балсі, Самарканді. Захоплн вався математикою, астрономією. Був з великими почетом прийнятий правителем Бухари. Коли султан запропоні вав мені керувати містом Нішапурі і всією прилеглою об ластю, я відповів: "Не хочу керувати людьми, наказувати забороняти, а хочу весь свій розум присвятити науці на ко ристь людям".

Ми — зібрання ляльок, нас крутить якхотя

Небесний витівник. На килимку життя
Ми витанцьовуєм (це правда, а не казка) —
І потім палаєм у ящик небуття.

Я ніколи не писав похвальних од правителям, ніколи не був придворним лицеміром,
який очікує милостей і подаєнь. Я — вчений, філософ.

Тайни світу, що я заточив у завітному зошиті,
Віл людей притаїв я, заради своєї безпеки.

Мудрець. Твої чотиривірші — рубаї — пробились, як джерела, з глибини народної
творчості. Кожні чотири рядочки — це маленька поема, яка нагадує дорогоцінний
камінь. Мені згадалися рядки.-

Хіба у Всесвіті найкращий твір — не ми?
В очах у розуму зіниця й зір — не ми?
Це коло всесвіту скидається на перстень,
А камінь, що горить ясніш од зір, — це ми.
А ці рядки знають всі:

Щоб мудро прожити життя, потрібно знати немало —
Два важливих правила пам'ятать пристало:
Ти краще голодуй, ніж що попало їсти,
Ти краще будь один, ніж разом з ким попало.

Шановний Омаре Хайяме, ти гуманіст, утверджуєш життя, прославляєш красу і
духовну велич людини. У кожній реалістичній картині, чи то гончарна майстерня, чи
черепок глечика, відкривається глибокий і дорогоцінний символ; ти оспівуєш кохану, і
хоч вона смертна, як всі люди, все ж таки стає божеством, заради якого ти відрікаєшся
від раю.

Ти прославляєш бенкет, але це бенкет високих думок і благородних почуттів —
бенкет Платона. Чаша вина — це чарівна чаша Джамшида, чаша людського розуму,
охоплюючого весь світ.

Ти прославляєш велич духу людського, твоя поезія проникнута вірою в
безсмертний розум людини.

Шановний Омаре Хайяме, твоя творчість і життя — це постійний пошук істини. Та
чим більше пізнавав ти, чим більше наближався до Істини, тим більше починав
розуміти, що вона неосяжна, а всі знання мізерні й бліднуть перед одвічною таємницею
створення Всесвіту і людини.

Омар Хайям. Я тільки й знаю, що знання шукаю,
В найглибші таємниці проникаю.
Я думаю вже сімдесят два роки —
І бачу, що нічого я не знаю.

— Ти прожив вже 72 роки і немало бачив та пережив на своєму віку. Про що
жалієш ти? Що найбільше тебе турбує?

Омар Хайям. Не гнітять мене перестрахи й жалі,
Що вмерти мушу я, що строки в нас малі: